

## 29ste zondag door jaar A

Mt. 22,15-21

Vrijheid staat in onze maatschappij hoog aangeschreven. En één van de aspecten die daarbij hoort is de zogenaamde seculariteit, de scheiding van Kerk en staat. Voor sommigen is het misschien een verrassing en anderen zullen het misschien niet graag horen, maar de seculariteit van de overheid, die scheiding tussen Kerk en staat, is eigenlijk een heel christelijke waarde, al is dat soms pas in de loop van de geschiedenis duidelijk geworden. Om er een voorbeeldje van te noemen: als ik als pastoor een oude of zieke parochiaan wil bezoeken, dan heb ik daar geen overheidsmandaat voor nodig. Zonder scheiding van Kerk en staat zou dat misschien wel anders zijn.

Seculariteit of de scheiding tussen Kerk en staat wil eigenlijk zeggen: geen onnodige inmenging van de overheid in kerkelijke aangelegenheden, en ook geen kerkelijke leiders die seculiere of politieke machtdragers zijn: dat zijn twee werelden met heel specifieke doelen. Voor ons klinkt dat allemaal vanzelfsprekend, maar de tijd dat wereldlijke heersers probeerden invloed uit te oefenen op bisschopsbenoemingen en pauskeuzes ligt nog niet zo heel ver achter ons. Tot voor iets meer dan twee eeuwen heerste in Luik nog een prins-bisschop. En het is één van de lastige dingen bij de dialoog met de islam: het is niet alleen een godsdienst maar vanaf het begin ook een politieke beweging. En dat maakt het vaak ingewikkeld.

Het Evangelie, of Jezus, is daar vandaag heel duidelijk over: ieder heeft zijn taak, zowel God (de Kerk) als de keizer (de maatschappij of politiek). De eerste en voornaamste taak van de Kerk is: de relatie tussen God en mensen bevorderen en tussen mensen onderling. Maar bij dat laatste wringt soms het schoentje in onze tijd.

Tegenwoordig verstaan sommige mensen die scheiding tussen Kerk en staat als een soort verbod op religieus denken in de maatschappij. Godsdienstvrijheid is prima, ieder mag geloven wat hij of zij wil, maar dan wel achter de eigen voordeur, en het mag verder van geen invloed zijn op uw denken en doen in de maatschappij. Of nog anders gezegd: geloofsargumenten mogen niet van invloed zijn in bijvoorbeeld het politieke debat.

En dat is een opvatting waar christenen zich maar moeilijk in kunnen vinden. Waarom? Als het geloof ons belangrijke dingen laat weten over wat het is om mens te zijn en hoe om te gaan met elkaar, dan is het prima om daar rekening mee te houden bij het inrichten van de samenleving.

En natuurlijk: als een godsdienst een bedreiging vormt voor de maatschappij, bijvoorbeeld door aan te zetten tot haat of geweld, dan mag en moet de overheid daartegen optreden. En een politiek debat is niet hetzelfde als een religieuze

discussie. Maar politieke standpunten kunnen en mogen wel degelijk gevoed worden door religieuze opvattingen, al schijnt het tegenwoordig voor sommigen vloeken in de kerk te zijn als men dat beweert.

Dat Kerk en staat ieder hun eigen domein hebben is duidelijk. Dat hoorden we net in het Evangelie, en we komen in de geschiedenis weinig fraaie voorbeelden tegen als dat door elkaar loopt. Maar dat ze niets met elkaar te maken zouden hebben of zelfs elkaars vijanden zijn is een gedachte die niet klopt. Iemand die dat beweert heeft nog nooit het Evangelie goed gelezen en overdacht.

Zowel voor de Kerk als de staat geldt in het algemeen: schoenmaker, blijf bij uw leest. Maar in sommige specifieke gevallen kan kruisbestuiving tussen die twee heel goed en zelfs nodig zijn. Amen.

*Johan Goris, pastoor*